TAHTA

6. Sınıf | Matematik

DERS ÖZETİ · SAYILAR VE NİCELİKLER (2)

Kesir–Bölme İlişkisi

Her kesir bir bölme işlemidir: **a/b = a ÷ b**. Bu özette kuralı, örüntüyü ve çözümlü örnekleri bulacaksın.

1 Temel Kural

- a/b kesri, a ÷ b bölme işlemine eşittir
- Pay (üst sayı) bölünendir
- Payda (alt sayı) bölendir
- Payda hiçbir zaman 0 olamaz

2 Bölünenin Büyüklüğüne Göre

- Bölünen < bölen: sonuç 1'den küçük kesir
- Bölünen > bölen: sonuç bileşik kesir
- Bileşik kesir, tam sayılı kesre çevrilebilir
- Bölünen tam bölünürse sonuç doğal sayıdır

3 Ondalık Gösterime Çevirme

- Payı paydaya böl
- Kalan varsa virgül koyup sıfır ekle
- Kalan sıfırlanana kadar bölmeye devam et
- Sonuç kesrin ondalık gösterimidir

4 Örüntüden Kural

- Pizza sayısı değişince pay değişir
- Kişi sayısı sabitken payda sabit kalır
- a ÷ b = a/b genel kuralına ulaşılır
- Kural, harfli ifadeyle genellenir

5 Sık Yapılan Hatalar

- Bölüneni paydaya yazmak yanlıştır
- Küçük sayı büyüğe bölünebilir, sonuç 1'den küçüktür
- Kalanı yok saymak hatadır: 7 ÷ 2 = 3,5
- Ondalığa çevirirken payda paya bölünmez

Bölme-Kesir-Ondalık Tablosu

Bölme işlemi	Kesir	Ondalık gösterim
1 ÷ 2	1/2	0,5
3 ÷ 4	3/4	0,75
1 ÷ 8	1/8	0,125
7 ÷ 2	7/2 = 3 1/2	3,5
13 ÷ 8	13/8 = 1 5/8	1,625

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

Kesir-Bölme İlişkisi: adım adım 5 örnek

ÖRNEK 1 ÖRNEK 1

5 ÷ 6 işlemini kesirle yaz.

1. Bölünen paya yazılır: 5
2. Bölen paydaya yazılır: 6

Cevap: 5/6

ÖRNEK 2 ÖRNEK 2

9 kg bal 8 kavanoza eşit paylaştırılıyor. Her kavanoza kaç kg düşer?

1. Bölme işlemi kurulur: 9 ÷ 8
2. Kesir yazılır: 9/8 = 1 1/8
3. Ondalık gösterime çevrilir

Cevap: 1,125 kg

ÖRNEK 3 ÖRNEK 3

15 m kurdele 4 eş parçaya kesiliyor. Bir parça kaç metredir?

1. Bölme işlemi kurulur: 15 ÷ 4
2. Kesir yazılır: 15/4 = 3 3/4

Cevap: 3,75 m

ÖRNEK 4 ÖRNEK 4

13/8 kesrinin ondalık gösterimini bul.

1. 13 ÷ 8 işlemi yapılır
2. 1 tam çıkar, kalan 5 bölünmeye devam eder

Cevap: 1,625

ÖRNEK 5 ÖRNEK 5

1, 2, 3, 4 litre ayran sırayla 5 bardağa paylaştırılıyor. 7 litre paylaştırılırsa bardak başına ne düşer?

1. Örüntü a/5 şeklindedir
2. 7 ÷ 5 = 7/5 = 1 2/5 yazılır

Cevap: 1,4 litre

TAHTA

6. Sınıf · Matematik

MİNİ TEST

Kesir-Bölme İlişkisi: 10 soruda kendini dene

Ad Soyad: Tarih: Doğru / Yanlış:

1. 2 ÷ 5 işleminin kesirle gösterimi nedir?

A) 2/5 **B)** 5/2
C) 2/7 **D)** 5/7

2. 3/5 kesrinin ondalık gösterimi nedir?

A) 0,5 **B)** 0,35
C) 0,53 **D)** 0,6

3. 11 ÷ 4 işleminin tam sayılı kesir gösterimi nedir?

A) 2 1/4 **B)** 2 3/4
C) 3 1/4 **D)** 1 3/4

4. 960 cm'lik bir ip 40 eş parçaya bölünüyor. Bir parça kaç cm'dir?

A) 20 cm **B)** 22 cm
C) 24 cm **D)** 26 cm

5. Ali, 4 ÷ 5 işlemini 5/4 olarak yazıyor. Hatası nedir?

A) Doğru yazmış **B)** Bölenin işareti yanlış
C) Bölüneni paydaya yazmış **D)** Payda sıfır olamaz

6. 7/2 kesrinin ondalık gösterimi nedir?

A) 3,2 **B)** 7,2
C) 2,7 **D)** 3,5

7. Bir kesirde payda neden 0 olamaz?

A) Bir sayı 0'a bölünemez
B) Payda her zaman büyük olmalı
C) Pay 0 olursa payda da 0 olur
D) Böyle bir kural yoktur

8. 9/8 kesrinin tam sayılı kesir gösterimi nedir?

A) 1 1/8 **B)** 1 1/9
C) 8 1/9 **D)** 9 1/8

9. a ÷ b işleminin kesirle gösterimi nedir?

A) b/a **B)** a/b
C) a + b **D)** a - b

10. 1/8 kesrinin ondalık gösterimi nedir?

A) 0,8 **B)** 0,18
C) 0,125 **D)** 0,25

Cevap anahtarı

1. A · Bölünen (2) paya, bölen (5) paydaya yazılır.

2. D · 3 ÷ 5 işlemi yapılırsa 0,6 bulunur.

3. B · 4, 11'in içinde 2 kez vardır, kalan 3 olur: 2 3/4.

4. C · 960 ÷ 40 işlemi yapılırsa 24 cm bulunur.

5. C · Bölünen (4) paya yazılmalıydı; doğrusu 4/5'tir.

6. D · 7 ÷ 2 işlemi yapılırsa 3,5 bulunur.

7. A · 0'a bölme matematikte tanımsızdır, bu yüzden payda 0 olamaz.

8. A · 8, 9'un içinde 1 kez vardır, kalan 1 olur: 1 1/8.

9. B · Bölünen (a) paya, bölen (b) paydaya yazılır: a/b.

10. C · 1 ÷ 8 işlemi yapılırsa 0,125 bulunur.

Konunun tam anlatımı ve daha fazla soru:
tahtaapp.com/blog/dersler/6-sinif-matematik-kesir-bolme-iliskisi-konu-anlatimi